

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____ Фтизіатрія і пульмонології _____
Навчальний рік _____ 2021-2022 _____

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

« _____ Актуальні питання пульмонології _____ »
(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибіркового освітній компотнент _____ Вибірковий _____

Форма здобуття освіти _____ Очна _____
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 222 «Медицина» _____
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація (за наявності) _____

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) _ «Медицина» _

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс ___ 5 ___

Силабус навчальної дисципліни
розглянуто на засіданні кафедри
фтизіатрії та пульмонології

Протокол від
“27” серпня 2021 року №

Завідувач кафедри
_____ О.С. Шевченко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Схвалено методичною комісією
ХНМУ з проблем професійної
підготовки терапевтичного
профілю

(назва)

Протокол від
“31” серпня 2021 року № 1

Голова _____ П.Г. Кравчун
(підпис) (ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. Шевченко О. С. - завідувачка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, д.м.н., професор.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

2. Овчаренко Ірина Анатоліївна – завучка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, к.м.н., асистентка

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	<p>Шевченко Ольга Станіславна – завідувачка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, д.м.н., професор. Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2. os.shevchenko@knmu.edu.ua</p>
	<p>Матвєєва Світлана Леонідівна – к.мед.н., доц., відповідальна за лікувальну роботу на кафедрі Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2 E-mail: sl.matvieieva@knmu.edu.ua</p>
	<p>Степаненко Ганна Леонідівна – к.мед.н., асистентка, профорг кафедри, відповідальна за техніку безпеки на кафедрі. Очні консультації на базі: вул Пірогова, 8. E-mail: hl.stepanenko@knmu.edu.ua</p>
	<p>Чопорова Олександра Іванівна – к.мед.н., доцент, відповідальна за наукову роботу кафедри Відповідальна за підготовку до «Крок-2». Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2. E-mail: oi.choporova@knmu.edu.ua</p>
	<p>Овчаренко Ірина Анатоліївна – завучка кафедри фтизіатрії та пульмонології ХНМУ, к.мед.н асистентка. http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=30 , Тел. 0673247149, E-mail: ia.ovcharenko@knmu.edu.ua, Очні консультації проводяться на базі - вул Пірогова, 8.</p>
	<p>Говардовська Ольга Олександрівна – к.мед.н., асистентка Очні консультації на базі: прос. Ново-Баварський 2. E-mail: oo.hovardovska@knmu.edu.ua</p>

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Актуальні питання пульмонології» складена відповідно до Освітньо-професійної програми «Медицина» та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина».

Опис навчальної дисципліни (анотація) **Опис навчальної дисципліни (анотація)**

Навчальна дисципліна «Актуальні питання пульмонології» розглядає питання діагностики невідкладних станів, які можуть виникнути у пульмонологічній практиці, таких як пневмоторакс, кровохаркання та легенева кровотеча, плеврит, гострий респіраторний дистрес-синдром та надання невідкладної допомоги при них. Засвоєння цих знань є вкрай важливим для лікарів будь-якої спеціальності для забезпечення подолання епідемії туберкульозу в Україні.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є невідкладні стани у пульмонологічній клініці.

Міждисциплінарні зв'язки:

Мікробіологія	Біологічна характеристика збудника туберкульозу. Методи його виявлення. Мінливість збудника в процесі хіміотерапії. Властивості штама БЦЖ. Атипові мікобактерії та їх клінічне значення. Принципи дезінфекції при туберкульозі. Туберкулін та його властивості.
Патологічна анатомія	Патоморфологія та патогенез клінічних форм туберкульозу, їх еволюція при сприятливому та несприятливому перебігу. Залишкові зміни при вилікуванні та їх значення в подальшому пато- та морфогенезі туберкульозу легенів.
Патологічна фізіологія	Патологічна фізіологія інфекційного процесу. Імунний процес підвищеної чутливості уповільненого типу (ПЧУТ). Основні показники гуморального та клітинного імунітету.
Внутрішня медицина	Основні нозологічні форми захворювань легень та їх клінічні прояви.
Рентгенологія	Фізичні основи методу рентгенологічного дослідження. Методики, які застосовуються для дослідження органів дихання, їх придатність, показання до застосування. Методика читання рентгенограми органів грудної клітини.
Фармакологія	Протитуберкульозні засоби, їх фармакологічні властивості, дози, методи введення, комбінації.
Епідеміологія та гігієна	Епідемічний процес, основні ланки туберкульозного процесу. Шляхи профілактики туберкульозної інфекції
Громадське здоров'я та управління охороною здоров'я	Основні показники при туберкульозі: захворюваність, хворобливість, смертність, та інфікованість. Критерії ліквідації туберкульозу.

Пререквізити інтегрується з дисциплінами: мікробіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, внутрішня медицина, рентгенологія, фармакологія, епідеміологія і гігієна, громадське здоров'я та управління охороною здоров'я.

Постреквізити _____

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://31.128.79.157:8083/enrol/index.php?id=875>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Актуальні питання пульмонології” є засвоєння базових знань з невідкладних станів у пульмонологічній практиці

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Актуальні питання пульмонології” є:

- формування у студентів вміння визначати провідні симптоми і синдроми при невідкладних станах при легеневих захворюваннях;
- формування у студентів вміння визначати фактори ризику виникнення невідкладних станів у хворих на легеневі захворювання;
- формування у студентів вміння діагностувати невідкладні стани, які ускладнюють перебіг легеневих захворювань
- формування у студентів навичок надання невідкладної допомоги при плевриті, пневмотораксі, кровохарканні та легеневій кровотечі, гострому респіраторному дистрес-синдромі

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

– *інтегральна:*

- Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

– *загальні:*

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професії
- Здатність до здійснення саморегуляції та ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

– *спеціальні (фахові, предметні):*

- Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання
- Навички збирання інформації про пацієнта
- Здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень
- Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
- Здатність до діагностування невідкладних станів
- Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги
- Навички надання екстреної медичної допомоги
- Навички виконання медичних маніпуляцій
- Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювання
- Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань
- Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів
- Здатність до планування профілактичних та протиепідемічних заходів
- Здатність до проведення профілактичних та протиепідемічних заходів
- Здатність до ведення медичної документації

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання (ПРН):

1. Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання.
2. Навички збирання інформації про пацієнта
3. Здатність до оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень

4. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань
5. Здатність до діагностування невідкладних станів
6. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги
7. Навички надання екстреної медичної допомоги
8. Навички виконання медичних маніпуляцій
9. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань
10. Здатність до визначення лікувального харчування при лікуванні захворювань
11. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills): відношення до стигматизації щодо хворих на ТБ.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» (шифр і назва)	За вибором
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 222 «Медицина» (шифр і назва)	Рік підготовки:
		5-й
		Семестр
		9-й або 10-й
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійної роботи студента - 70	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський) рівень	Лекції
		-
		Практичні, семінарські
		20 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
70 год.		
Індивідуальні завдання: -		
Вид контролю: залік		

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Лекції - не передбачені

2.2.2 Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Тема 1. Кровохаркання та легенева кровотеча. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, невідкладна допомога, планове лікування та профілактика.	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; доповідь; виступ на задану тему;
2	Тема 2. Спонтанний пневмоторакс. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, невідкладна допомога, планове лікування та профілактика.	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; доповідь; виступ на задану тему;
3	Тема 3. Плеврит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, невідкладна допомога, планове лікування та профілактика.	5	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод,	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; доповідь; виступ на задану тему;
4	Тема 4. Гострий респіраторний дистрес-	5	розповідь-пояснення,	усне опитування

	синдром. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, невідкладна допомога, планове лікування та профілактика. Залік		бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод,	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; індивідуальні завдання; доповідь; виступ на задану тему; залік
	Всього годин	20		

2.2.4. Лабораторні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1				
2				
	Всього годин			

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Пневмонії	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
2	Хронічне обструктивне захворювання легень	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.

3	Бронхіальна астма	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
4	Функціональні методи обстеження дихальної системи	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
5	Диференційна діагностика внутрішньогрудних лімфаденопатій	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
6	Диференційна діагностика легеневого інфільтрату	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
7	Диференційна діагностика округлої тіні	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
8	Диференційна	5	Методичні	усне

	діагностика обмежених вогнищевих затемнень		вказівки для СРС	опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
9	Диференційна діагностика легеневої дисемінації	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
10	Диференційна діагностика порожнинних утворень (кільцевих тіней) у легенях	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
11	Саркоїдоз	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
12	Диференційна діагностика плевральних випотів	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
13	Тромбоемболія легеневої артерії	5	Методичні вказівки для	усне опитування

			СРС	(індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
14	Вірусні інфекції дихальних шляхів	5	Методичні вказівки для СРС	усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; доповідь; залік.
	Всього	70		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Засвоєння теми (поточний контроль) контролюється на практичному занятті відповідно до конкретних цілей. Застосовуються такі засоби оцінки рівня підготовки: тестові завдання, розв'язання ситуаційних задач, трактування та оцінка результатів лабораторних досліджень, аналіз і оцінка результатів інструментальних досліджень і параметрів, що характеризують функції організму людини, контроль засвоєння практичних навичок. Оцінювання здійснюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128

4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Організація підсумкового контролю

Залік з дисципліни - це процес, протягом якого перевіряються отримані за семестр:

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;
- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Залік проводиться викладачем групи на останньому практичному занятті.

Проведення заліку:

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни становить $\min - 120$ до $\max - 200$. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 1.

Оцінка з дисципліни

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, мінімальна кількість балів становить 120.

Оцінювання результатів вивчення дисципліни проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД і становить $\min - 120$ до $\max - 200$. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною)

		шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття, заліки, диференційовані заліки та іспити.

Студентам, що не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка **F_x**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку або іспиту, але не склали його. Оцінка **F** виставляється студентам, які не допущені до складання диференційованого заліку або іспиту.

3.2. Питання до диференційного заліку: -

3.3. Контрольні питання:

1. встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання.
2. збирання інформації про пацієнта.
3. оцінювання результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
4. визначення принципів та характеру лікування захворювань.
5. діагностування невідкладних станів.
6. визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
7. виконання медичних маніпуляцій.
8. визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): Студент може відвідувати студентський науковий гурток та виконати студентську наукову роботу, або зробити доповідь на науково-практичній конференції. За кожен вид активності передбачено додаткові 5 балів. Загалом за курс студент може отримати не більше 10 додаткових балів з дисципліни. Для підготовки індивідуального завдання студент має право користуватися допомогою свого викладача та інших співробітників кафедри. Затвердження присвоєння індивідуальних балів проводиться на засіданні кафедри. Під час підготовки індивідуального заняття студент має керуватися принципами академічно доброчесності.

3.5. Правила оскарження оцінки

Студент має право оскаржити отриману оцінку за практичне заняття чи оцінку з дисципліни, шляхом подання апеляції до завідувачки кафедрою в день отримання.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Для отримання позитивної оцінки з дисципліни, студент має відвідати всі лекції та практичні заняття, а також отримати на кожному практичному занятті позитивну оцінку (3, 4 або 5) та скласти диференційний залік не менш ніж на 50 балів. Також студент повинен представити на передостанньому занятті заповнений робочий зошит та історію хвороби за клінічним завданням, наданим викладачем на першому занятті.

Для допущення до заняття студент повинен мати медичну форму та змінне взуття. Для отримання позитивної оцінки студент повинен бути готовим відповідати на запитання за темою заняття.

У разі пропуску лекції, студент повинен підготувати реферат за пропущеною темою та представити його на відпрацювання своєму викладачу у вільний від академічного навантаження час або черговому викладачу. Реферат має бути підготовлений з дотриманням принципів академічної доброчесності.

У разі пропуску практичного заняття студент має змогу відпрацювати його своєму викладачу у вільний від академічного навантаження час або черговому викладачу. Відпрацювання відбувається шляхом проведення співбесіди за пропущеною темою. Студент може відпрацювати пропущене заняття без оформлення дозволу впродовж місяця. Після збігання цього терміну студент повинен отримати дозвіл деканату для відпрацювання заняття.

Незадовільні оцінки також відпрацьовуються шляхом співбесіди без оформлення дозволу у будь-який час.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час вивчення дисципліни студенти та викладачі дотримуються засад академічної доброчесності. Посилання на «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в ХНМУ» http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Фтизіатрія. Підручник за ред. проф. В.І. Петренка – Київ, «Медицина», 2015 -472с.

2. Фтизіатрія. Підручник / акад. А.Я. Циганенко і проф. С.І. Зайцева - Харків, «Факт» 2004 - 390с.

3. Наказ МОЗ України №530. Туберкульоз. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої)

медичної допомоги дорослим. – Київ.- 2020.
https://phc.org.ua/sites/default/files/users/user90/Nakaz_MOZ_vid_25.02.2020_530_Standarty_medopomogy_pry_TB.pdf

4. Буклет тестових завдань ліцензійного іспиту «КРОК 2 Фтизіатрія» на українській, російській та англійській мовах для студентів медичних факультетів / О. С. Шевченко, Ю. Н. Пашков, С. Л. Матвеева, Г. Л. Степаненко, О. І. Чопорова, Д. О. Бутов; Харків: ХНМУ, 2013. — 40 с.

5. Global tuberculosis report 2019. Geneva: World Health Organization; 2019 (http://www.who.int/tb/publications/global_report/en/, accessed 15 March 2020).

6. Туберкульоз: організація, діагностика, лікування, профілактика та контроль за смертністю / Ю. І. Фещенко, В. М. Мельник, Л. В. Турченко, С. В. Лірник . – К.:Здоров'я, 2010. – 447 с.

7. WHO Guidelines on tuberculosis infection prevention and control, 2019 update Geneva: World Health Organization; 2019

(<https://www.who.int/tb/publications/2019/guidelines-tuberculosis-infection-prevention-2019/en/> , accessed 15 March 2020).

8. Синдромальна діагностика захворювань легень: навчальний посібник / О.С. Шевченко, С.Л. Матвеева, Ю.М. Пашков та ін. — Харків: ХНМУ, 2013. — 148 с.

9. Сторінка ВООЗ по боротьбі з ХОЗЛ https://www.who.int/health-topics/chronic-respiratory-diseases#tab=tab_1